

לילית, אשמדאי ופמניזם

המסורות היהודיות, הפופולריות והמסתוריות, מכירות שני שטנים, אם תרצו שדים: לילית ואשמדאי. לילית היא שטן-אישה המפתה ומורידה גברים לשאול, אך בפמניזם היהודי המודרני הפכה לילית זו משטן לגיבורת תרבות. היא סמלה את האישה המשוחררת שחרור מוחלט שאיננה מקבלת יותר את מרות בעלה גם בממד המיני. לילית נגאלה. אלא שעדיין נשאר לפמניזם שטן-גבר לשנוא ולבוז, ואולי בצנעה, גם קצת בפחד: זהו אשמדאי, שטן ממין זכר המפתה נשים.

מעניין, פעם אחר פעם, זוהתה היהדות עם הנשי. במסכת התיאולוגית-מדינית (עמ' 43) כותב שפינוזה על היהודים משפט מפתח: "אלמלא ריככו יסודות אמונתם [קרי: ההלכה והמנהג הדתי] את נפשותיהם, הייתי מאמין בהחלט כי ביום מן הימים בבוא שעת הכושר... שוב יקימו [היהודים] את ממלכתם". ביקורת זו של שפינוזה על הריכוך הפכה ממש לשנאה, בהגותו של אוטו ויינינגר (1880-1903), פילוסוף יהודי אוסטרי, אוטו-אנטישמי ואנטי-נשי, שהיה נערץ על ידי הנאצים. אכן, כנראה שקיים באדם מעין עיקרון של 'שימור השנאה' וכשהיא לא מופנית החוצה נגד הרוע, היא עלולה לחזור פנימה ולהיהפך לשנאה עצמית במעין מחלה פסיכולוגית אוטו-חיסונית. מהפך זה מוכר לנו לדאבוננו מפרקים שונים בהיסטוריה היהודית. הוא התבטא בשנאה ליהדות ולאחים הסובלים שהייתה נפוצה אצל 'משומדים'. וכשאלו שינו את דתם, הפכו הם לשונאי ישראל. הם רדפנו כטיבריוס אלכסנדר שצר על ירושלים עם צבאות טיטוס, דרך אבנר מבורגוס (פאולוס דה סנטה מריה), יהושע הלורקי (הרונימו דה סנטה פה), ומשומדים כמותם שתרמו באופן מכריע לחורבן יהדות ספרד, ועד ליבסקציה הקומוניסטית ולקאפוס במחנות ובגטאות. ב'לדות בלהבות' מתאר משה מרגלית את חייו כילד בין החורבות בגטו. הקורא מזועזע מהשוטר היהודי המוציא יהודים ממסתריהם, ובתוכם אמו, במכות וצעקות: "מספיק חיייתם! הגיע הזמן שתשכבו כבר בבורות", ואת ראש עובדי הכפייה, הצועק שאסור לאף ילד יהודי להישאר בחיים, אחרי שבנו יחידו נרצח על ידי קופרודוקציה נוצרית-פולנית וגרמנית-נאצית.

בספרו 'מין ואופי', פיתח אוטו ויינינגר תיאוריה, לפיה אצל כל אדם יש תערובת של שני המינים. את זאת הוא קבע כדי להציב אלטרנטיבה לפסיכולוגיה של זיגמונד פרויד. לדבריו של ויינינגר כל אדם הוא אנדרוגינוס בנפשו ובגופו, אך במינון שונה. היהודי מבטא לדבריו את הנשי המוחלט, וממילא את שיא הכיעור ואת המיניות. הוא שנא את לילית, את המיניות הנשית וגם את עצמו. אשמדאי לכד את נשמתו, ולא נח עד ש"גיבורו"-ויינינגר התאבד בגיל 23.

למרות גילם המופלג, לילית ואשמדאי עדיין אקטיביים, ועתה יותר מתמיד. אינני יודע איך הזוג המתועב הזה, מסתדר בינו לבין עצמו. אינני מכיר את המטפל הזוגי שלהם, שכנראה מצליח במשימתו. ברור לי שכנגדי הם

בקואליציה הרמונית מימים ימימה. אשמדאי טען שחטאנו, כי היינו נשיים מדי, אך היום כשאנו מתגוננים נגד אויבינו, אנו מואשמים דווקא ע"י לילית, בהאשמה הנוראה של "מצ'ואיזם" ישראלי. האם אכן צדק שפינוזה שההלכה היהודית ריככה את חיינו? מחמאה כבירה אליה לא ציפיתי משפינוזה! בא לקלל ונמצא מברך. הריכוך היהודי יכול להיות מודל אלטרנטיבי לאנושות כולה! אלא שהאנושות לא רצתה לממש אלטרנטיבה משיחית זאת, וכתרה ברית דווקא עם אשמדאי, שטן הצבאות והמלחמות, ששיתף פעולה עם הנאצים בנאמנות. אם גאולת העולם היא השלום, אזי גאולת העולם היא נשית, אך זמנה טרם הגיעה. ובינתיים למדנו בבשרנו שגם הפרצוף הגברי הכרחי, אם תרצו פרצוף "המצ'ואיזם", הכוח הישראלי. בטוח אני שגם על שני פרצופים אלה נאמר: "וְהָיוּ לְבָשָׁר אֶחָד", והם יצטרכו לחיות יחדיו עד שהנשי ינצח - וְכָתְתוּ הָעַמִּים תְּרֻבֹתָם לְאַתָּם. או אז נוכל להניח את החרב שאשמדאי כה אוהב.

ובימים אלה בהם הקבוצות השונות דנות על מקומה של האישה ביחידות שונות בצה"ל, מבקש אני לומר שהנשים נצחו ניצחון משמעותי בצורה אחרת. אני כותב זאת כאב וסב לשתי בנות-שרות וכסב לחיילת העוסקת בחינוך. אני מצדיע לכן בנות-שרות בדמעות התרגשות בעיניים. ראיתי אתכן, בבתי החולים ובבתי הספר, מטפלות בנערים פגועי מוח, וסועדים לילדים החולים בסרטן. אתן מייצגות מהפכה אדירה, גם בהקשר בינלאומי, המקדימה את העתיד לבוא. תמיד הייתי בדילמה קשה כשראיתי נזירות נוצריות מקדישות את חייהן למען הזולת (והן הולכות ופוחתות). עדיין תכסני בושע על כך שבתי חולים לחולים סופניים (שהקב"ה ירחם עליהם) מטופלים על ידי נזירות. אך ידעתי שהנזירה משלמת עבור החסד, בחייה, בוויתור על האימהות, ובכלל בביטול ה'אני' שלה. מנגד, אתן, בנותי, אתן וכמותכן נותנות את האלטרנטיבה היהודית למסירות זו: לא אליטה של בודדות המוותרות על חיים נורמלים, אלא תרומה של כלל הבנות. אתן מקדישות שנה, שנתיים מהחיים, ואנו תפילה שהקב"ה יברך אתכן, בחיים ארוכים ובריאים, ביופי, באהבה, בבית, במשפחה, ובאהבת חסד.

האם זה שקול לשירות הצבאי? ביום העצמאות אוהב אני להיזכר ברבי מהוסיאטין שהיה יוצא ביום זה השכם בבוקר ומטאטא את רחובות תל-אביב. הרבי היה בווינה, כשהנאצים ימ"ש נכנסו לתוכה, והכריחו אותו, עם האחרים, לטאטא את רחובות העיר. הוא הבטיח לעצמו שיטאטא את רחובות העיר אם יזכה לחיות במדינה יהודית עצמאית. הוא זכה לקיים הבטחה זו. מקווה אני שכאשר הקב"ה ישבית חיה רעה מן הארץ, נכתת כולנו את הרובים למטאטאים כאלו ואחרים, ושגם אני אזכה לכך. רבש"ע הבט על הבנות שגידלנו, הנאות והחסודות במעשים טובים. רבש"ע! על תשמע לדבריהם של אלה - שכבר לא מאמינים לא באהבה ולא בנאמנות, ומודרכים כבר באופן בלתי מודע על ידי הפיתוי וחוסר האחריות — כדי לנצל את השחרור ולהשתמש בו לרעה.